

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

[L]EPI τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῆς ἔπειτε νὰ γίνῃ ιδιαιτερος λόγος, διότι εἰνε ἐντελῶς διαφορετική ἀπὸ τὴν συνηθισμένην ἐμπορικὴν ἢ αἰσθηματικὴν ἀλληλογραφίαν.

Καὶ ἀφοῦ σκοπὸν δὲν εἶχε τὸ ἐμπορικὸν ἢ ἐρωτικὸν ἀλληλογέλασμα, δύναται νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς εἰκών, εἰς τὴν δποίαν νὰ διακρίνωμεν καθαρὰ τὴν ἀληθινὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ "Ἐλληνος, διότι ἐγράψῃ... πρὸ τοῦ θαράτου, καὶ ἐκ μέρους τῶν πολεμιστῶν, οἱ δποίοι γράφοντες δὲν ἥσαν βέβαιοι ἂν θὰ ζήσουν νὰ ξαναγράψουν, καὶ ἐκ μέρους τῶν οἰκείων των, οἱ δποίοι ἔγραφον ἀγνοοῦντες ἂν τὰ γράμματά των θὰ εἴρουν ζωντανούς τοὺς ἀνθρώπους των.

Συνεπῶς δὲν ἥσαν ἀπλαῖ ἐπιστολαῖ, ἀλλ' ἔγγραφοι ἔξομολογήσεις εἰς τὰς κριτικωτέρας στιγμάς τῆς ζωῆς των.

Καὶ αἱ ἔξομολογήσεις αὐταὶ ἀπεκάλυψαν τὸ ἡθικὸν τῶν μαχητῶν μᾶς καθὼς καὶ τῶν μακρὰν τοῦ πολέμου συγγενῶν των. Ἐκ δὲ τοῦ ἡθικοῦ αὐτοῦ ἔξηγεται ἡ σημερινὴ νίκη καὶ γεννῶνται πολλαὶ ἐπιδειξις διὰ τὸ μέλλον, ἀφοῦ βλέπομεν εἰς τὴν φωτεινὴν αὐτὴν εἰκόνα τῶν ἔξομολογήσεων, ὅτι δὲ "Ἐλλην ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔχει... τὴν πατρίδα του, μὲ δλας τὰς μεμψιμοτέρας ἐλαχίστων—εὐτυχῶς— γκρινιάρηδων.

Αἱ ἐπιστολαὶ, τῶν δποίων τὸ περιεχόμενον ἐγνώσθη, ἀλλαὶ μὲν εὑρέθησαν ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν πολεμιστῶν μᾶς καὶ ἐπειστράψησαν εἰς τοὺς οἰκείους των, ἀλλαὶ δὲ ἥσαν αὐτῶν τῶν πολεμιστῶν πρὸς τοὺς ιδιούς των. "Αν δὲ ἔδόθησαν μερικαὶ πρὸς δημοσίευσιν, βεβαίως δὲν ἐγράψησαν δι' αὐτό. Κανεὶς δὲν ἔξομολογεῖται δημοσίᾳ. "Αλλως τε δὲ σκοπὸς τῆς δημοσιεύσεώς των δὲν θὰ εἴχε καμμίαν σχέσιν πρὸς τὸν συμφεροντικὸν σκοπὸν τοῦ εὐχαριστηρίου τοῦ ιαθέντος φθισικοῦ, δστις εὐγνωμόνως εὐχαριστεῖ δημοσίᾳ τὸν ιατρὸν κύριον Τάδε ποῦ τὸν ἐθεράπευσε μὲ τῆς πατάτες, καὶ δ

δποῖος δὲν τρέχει τὸν κίνδυνον νὰ διαψευσθῇ ἀπὸ ἄλλους χιλίους πατατοσκοτωμένους, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν εὑρέθη ἡ συγκοινωνία μεταξὺ "Ἄδου καὶ δημοσιογραφιῶν γραφείων.

"Επιστολὰς ἡ περικοπάς αὐτῶν δὲν θὰ παραθέσω ἔδω, διότι βεβαίως οἱ πλεῖστοι τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «'Ημερολογίου» θὰ ἀνέγνωσαν τοιαύτας ἔδω κι' ἐκεὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ εἰδαν πῶς διὰ τοῦ Θάρρους καὶ τῶν προτροπῶν των ὑφάθησαν μητέρες καὶ σύζυγοι καὶ ἀδελφαὶ εἰς πατριωτικὸν ὕψος τόσον, ὅστε νὰ βλέπουν ἀπ' αὐτοῦ μικρὰς καὶ αὐτὰς τὰς ἀρχαῖας Σπαρ-

τιάτιδας. Θὰ ἔδιαδασαν τὰ γραφόμενα τῶν πολεμιστῶν μας καὶ θὰ ἐπεισθῆσαν, διτὶ ἡ κυριαρχοῦσα ἰδέα των δὲν ἦτο ἄλλη παρὰ τὸ καθῆκον πρὸς τὴν πατρίδα.

Καὶ ἐξ ὅλων αὐτῶν θὰ ἔνγαλε τὸ συμπέρασμα διτὶ ἡ φρᾶσις τοῦ νικητοῦ μας Βασιλῆα «'Εμπρός! Πάντα 'Εμπρός!» δὲν ἦτο παρὰ ὑποδολὴ τοῦ "Εθνους Του, τὸ δποῖον εἰχε μέσα στὴν τόσο μεγάλη ψυχή Του, ὥστε νὰ τὸ ἐγκλείῃ δλόκληρον. Δὲν ἦτο, λέγω, παρὰ ἡ φωνὴ τοῦ "Εθνους Του, τὸ δποῖον Τοῦ ὑπέδαλλεν ἀδιαλείπτως διὰ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ καὶ Αὐτὸς διαρκῶς: 'Εμπρός! Πάντα 'Εμπρός.

***

"Η ἀλληλογραφία ποὺ ἔσταλη πρὸς τοὺς πολεμιστὰς εἶνε δλιγωτέρου ἐνδιαφέροντος ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔσταλη ἐκ μέρους αὐτῶν. Καὶ διότι τὰ μέσα τῆς γραφῆς καὶ ἀποστολῆς ἦσαν εὔκολα, καὶ διότι τὸ περιεχόμενόν της ἔνα μόνον γενικὸν ἐνδιαφέρον εἰχε... τὸ προτρεπτικὸν πρὸς τὸ πατριωτικὸν καθῆκον.

Τὸ δὲ μέρος τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐνδιαφέροντος εἰχε πολλάκις καὶ κωμικοτραγικὰ καὶ κωμικὰ ἐπεισόδια, ἔνεκα τῆς ταχυδρομικῆς ἀνωμαλίας καὶ βραδύτητος εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν δεμάτων, δρειλομένην εἰς τὴν ἀέναον κίνησιν τῶν στρατευμάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Στρατιώτης, ἀνεψιός τοῦ γράφοντος τὰς γραμμὰς ταύτας, ἔλαθεν ἔνα δέμα μὲ παξιμάδια, τὰ δποῖα δὲν ἦσαν ἄλλα παρὰ τὰ γλυκύσματα, ποὺ τοῦ είχαν σταλῆ κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Νέου "Ετους εἰς τὴν "Ηπειρον καὶ τὰ ἔλαθεν εἰς Μακεδονίαν μετὰ τρεῖς μῆνας κατάξηρα!

"Αλλο κωμικοτραγικὸν ἐπεισόδιον ἐκ τῆς ταχυδρομικῆς αὐτῆς ἀνωμαλίας εἶνε τὸ πάθημα ἔνος ὑποδεκανέως. Ο ὑποδεκανεὺς αὐτὸς ἔφυγε διὰ τὰ σύνορα δέκα πέντε ἡμέρας μετὰ τὸν γάμον του. Μετὰ εἴκοσιν ἡμέρας ἡ γυναῖκα του τοῦ γράφει ἐν βίᾳ λίγα λόγια, διὰ τῶν δποίων τὸν ἐδεῖται διτὶ πρόκειται νὰ γίνῃ μήτηρ. Κατόπιν ἔξηκολούθησεν νὰ τοῦ γράψῃ ἐκτενῶς περὶ τῆς πορείας τῆς καταστάσεώς της καὶ τῶν... ἀστέρων, μεταβληθεῖσα αἰφνης ἀπὸ

καπελλοῦ εἰς ἀστρονόμον διὰ νὰ προμαντεύσῃ τὸ μέλλον τοῦ τέκνου της, καὶ ἂν ἦτο ἀρσενικὸ ἥ θηλυκό, ἀπὸ τὸν ἀστερισμόν, ὑπὸ τὸν δποῖον θὰ γεννηθῇ, καὶ ἀπὸ τὰς διαφόρους φάσεις τῆς σελήνης, ἂν ἦτο χάσις φεγγαριοῦ ἥ γέμισις καὶ τὰ λοιπά.

Ἐξηγολούθει δὲ τὰς προφητικὰς ἔρευνας της, μεταθέτουσα τὰ βλέμματα καὶ τὰς σκέψεις της ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ εἰς τὴν Γῆν καὶ ἡγωνίζετο νὰ μαντεύσῃ διὰ τῆς βοτανικῆς δσα τῆς ἡρνεῖτο ἥ ἀστρονομία, καὶ ἐφρόντιζε νὰ θυμηθῇ μήπως εἰς τὰ χόρτα, τὰ δποῖα ἔφαγε, ἔτυχε ποτὲ νὰ βρίσκεται καὶ ἀρσενικοδότανο.

Καὶ τὰ ἔγραφεν ὅλα αὐτὰ μέχρις ὅτου ὁ θεός, διὰ νὰ ἀφήσῃ ἡσύχους οὐρανόν τε καὶ γῆν καὶ... σύζυγον, ηὐδόκησε νὰ συμπληρώσῃ τοὺς ἐννέα μῆνας γρήγορα καὶ νὰ ἀναγγελθῇ ἥ γέννησις τοῦ παιδιοῦ εἰς τὸν πολεμιστὴν πατέρα.

Δυὸς μῆνας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ πρώτου του τέκνου, δηλαδὴ ἔνδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ὁ ὑποδεκανεύς λαμβάνει μίαν βραχεῖαν ἐπιστολὴν. Τὴν ἀνοίγει καὶ διαβάζει:

Ἄρδονήλη μου,

«Σοῦ γράψω βιαστικὰ ἀπὸ τὴν χαρὰ μου. Αὔριο θὰ σοῦ γράψω πολλὰ πολλά. Είμαι βεβαία ὅτι πρόκειται νὰ φέρω εἰς φῶς ἔνα παιδάκι.»

Μετὰ ἔνδεκα μῆνας !!!

Τοῦ πέφτει τὸ γράμμα ἀπὸ τὰ χέρια, κοκκινίζει, κιτρινίζει, τρίζει τὰ δόντια του, σφίγγει τοὺς γρόνθους του, θέλει — ἀν ἦγε δυνατὸν — δι᾽ ἐνὸς πηδήματος νὰ βρεθῇ κοντά της γιὰ νὰ τὴν κομματιάσῃ. Καὶ μαίνεται: τόσον διὰ τὸ γεγονός, δσον καὶ διὰ τὴν ἀναιδείαν ποῦ εἶχε νὰ τοῦ τὸ γράψῃ. Τί τὸν ἐνόμιζε; Μετὰ ἔνδεκα μηνῶν ἀπουσίαν!!! Συγχύζεται, σαστίζει, παραφρονεῖ. — Θέλει νὰ γελάσῃ καὶ κλαίει, θέλει νὰ κλάψῃ καὶ γελᾷ, καὶ γελᾷ κλαίοντας καὶ κλαίει γελώντας, μέχρις ὅτου σωριάζεται ἐκεὶ κάπου, σύντριμμα μιᾶς ἐπιστολῆς, ὁ πολεμιστὴς ποῦ ἔμεινεν ἀτρόμητος πρὸ τοῦ θανάτου, μὲ τὸν δποῖον παλαίει μερόνυχτα τώρα ἔναν δλόκληρο χρόνο.

Ο παρευρισκόμενος ἔκει φίλος του στρατιώτης, ἀδιαφορῶν διὰ τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν, λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ — ψυχραψότερος, ως μὴ ἔνδιαφερόμενος ἀμέσως — τὴν ἔξετάζει προσεκτικὰ καὶ ἀρχίζει... τὰ γέλια.

Δείχνει τὴν ἡμερομηνίαν εἰς τὸν φίλον του καὶ ὁ δυστυχῆς ὑποδεκανεύς, ἀν δὲν ἐπαθε ἀπὸ τὸ κακό του, ὀλίγον ἔλειψε νὰ πάθῃ ἀπὸ τὴν χαρὰ του.

Η ἐπιστολὴ αὐτὴ εἶχε σταλῆ πρὸ δέκα μηνῶν καὶ συνεπώς ἦτο ἡ προαναγγέλλουσα τὸ πρώτο του παιδί.

Τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἀλληλογραφίας τῶν πολεμιστῶν εἰνε περιεργότερον καὶ μεγαλητέρου οἰκογενειακοῦ ἐνδιαφέροντος, ἐκτὸς τοῦ γενικοῦ, περὶ τοῦ δποίου ἀνέφερα εἰς τὴν ἀρχήν.

Περιεργότερον, διότι οὔτε τὰ πρὸς γραφήν ἀναγκαῖα ὑπῆρχον στῆς ῥεμματιές καὶ τῆς κορφῆς τῶν βουνῶν καὶ στὰ δάση καὶ τοὺς κάμπους, διο περίσκοντο σκορπισμένοι οἱ μαχηταὶ μας, οὔτε τραπέζια καὶ γραφεῖα, ἔσκυβαν τῆς ῥάχες των διὰ νὰ ἀπλωθῇ ἐπ' αὐτῶν δὲ πειστολικός χάρτης, οὔτε τὰ κιβώτια τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων ἀνέμεναν ἐκεῖ κοντά, μὲ δρθάνοικον στόμα, γιὰ νὰ καταπιοῦν τὰς ἐπιστολάς των.

Συνεπῶς οὔτε χαρτιὰ μυρωμένα ὑπῆρχον, οὔτε στολισμένα μὲ στεφανοφόρα ἀγγελάκια καὶ σαϊτοπερασμένες πύρινες καρδιές καὶ περιστεράκια ἀλληλοφιλούμενα.

Καὶ εἰδαμεν ἐπιστολάς σὲ χαρτιὰ διαφόρων εἰδῶν καὶ ποιοτήτων, χαρτιὰ ἀπὸ ἔξωφυλλα σιγαροχάρτων, χαρτιά, εἰς τὰ δποῖα εἰχαν διπλώσει τὰ συστίτια των, καὶ χαρτιὰ μπακάλικα, προωρισμένα νὰ ἐγκλείσουν σαρδέλλεις καὶ ἀντὶ σαρδελλῶν ἐνέκλεισαν τοὺς ἐρωτικούς παλμούς τῶν γραφόντων.

Ἐγράφησαν δὲ αἱ περισσότεραι ἐπιστολαι ἐξ αὐτῶν μὲ μολύβι, αἱ δὲιγώτεραι μὲ μελάνι καὶ μερικαι μὲ... αἴμα.

Θὰ ἔλεγα τὴν ἀλήθεια, ἐὰν ἔλεγα μεταφορικῶς δτὶ ὅλαι ἐγράφησαν μὲ αἴμα, ἔχων ὑπ' ὅψιν πῶς καὶ ποῦ ἐγράφησαν.

Ἄπεστέλλοντο δέ, ἐκ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν, εἰς τοὺς μακρὰν εὑρίσκομένους ταχυδρομικούς σταθμούς κατὰ δέματα ὑπηρεσιακῶς.

Ἄλλὰ τὰ δέματα αὐτὰ ἦσαν ταχυδρομικὰ δέματα ἀλληλογραφίας; "Οχι.

"Ἔσαν συμβολαιογραφικά ἀρχεῖα διαθηκῶν, διότι δὲν ἦσαν ἐπιστολαι αὐταὶ, ἀλλ' αἱ διαθῆκαι καὶ τῶν μελλοθανάτων ποῦ ἕστελλαν μαζὶ μὲ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν τους καὶ τὰς τελευταῖς των θελήσεις καὶ συμβουλαῖς καὶ παρηγορίαις.

Διὰ νὰ ἔξετασθῇ τὸ περιεχόμενον τοῦ μέρους αὐτοῦ τῆς πολεμικῆς ἀλληλογραφίας, χρειάζεται, δχι μυαλὸ τῆς σμικρότητος τοῦ ιδιοκοῦ μου, ἀλλὰ μυαλὸ δυνάμεως πολλῶν σοφῶν ψυχολόγων.

Τὰ ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς λήψεως τῶν ἐπιστολῶν ἐκείνων ἐπεισόδια ἦσαν πολλά, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα θλιβερά.

Τὰ τραγικώτερα σμως, τὰ ἀληθῶς σπαρακτικὰ εἰνε τὰ προκληθέντα ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς, αἱ δποῖαι γῆροντο ὅστερα ἀπὸ τὴν δημοσίευσιν τῶν δνομάτων τῶν γεκρῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας.

Ἐθεσθαιώνοντο οἱ παραλήπται ἐκ τῶν ἐφημερίδων, δτὶ δ ἄνθρωπός των ἐσκοτώθη, καὶ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ λαμβάνουν τὰ γράμματά των, γιεμάτα ἀπὸ ἐλπίδας καὶ πόθους καὶ σνειρα καὶ διαθεσθαιώσεις ἀγάπης καὶ ὑποσχέσεις εὐτυχεστέρου μέλλοντος... ἐάν τις ζήσουν.

Καὶ τὴν χαροκούμενην μάννα καὶ τὴν φτωχὴν γυναικοῦλα καὶ τὴν ἀπροστάτευτην ἀδελφὴν καὶ τὴν ὁρφανὴν κόρην, ἔπαιρνε μὲ τρεμουλιασμένο χέρι τὸ γράμμα, ἔνα ζωταρὸν κομμάτι ἀπὸ τὴν χαμένην ζωὴν τοῦ ἀγαπημένου της, γιὰ νὰ πνιγῇ τὴν καρδιά της στὸ αἷμα, ἀναλογιζομένη τί ἔχασε καὶ νὰ συντριβῇ σκεπτομένη τὸ ἀπροστάτευτον μέλλον.

Καὶ τέτοια γράμματα ἤρθαν πολλά, φέροντα ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸ φῶς σθεσθείσης ζωῆς, δπως τὰ σθυνόμενα διὰ παντὸς στρατού ἐξακολουθοῦν ἐπὶ πολὺ νὰ μᾶς στέλλουν τὸ φῶς των.

***

Δὲν ἔλειψαν δμως καὶ τὰ εῦθυμα ἐπεισόδια, ἐκ τῶν δποίων θὰ ἀναφέρω ἔνα μόνον διὰ νὰ μὴν κουράσω τῶν ἀναγνωστῶν μου τὴν ὑπομονήν.

Στρατιώτης τοῦ πυροβολικοῦ εἶχεν ἀλληλογραφίαν μὲ τὴν καλή του, εὑρισκομένην ἐν Ἀθήναις.

Ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον τῆς ἔγραψε τὸ τελευταῖο του γράμμα, μὲ τὸ δποίον τὴν πληροφοροῦσε δτὶ μετὰ πέντε-ἕξ ἡμέρας φθάνει.

Τὸ γράμμα δμως αὐτὸν ἦλθε πολὺ ἀργότερα ἀπὸ τὸν πυροβολητὴν πρός δυστυχίαν τῆς καλῆς του, διότι μὴ ἀναμένουσα αὐτόν, δὲν ἔλαβε καὶ τὰ προφυλακτικά της μέτρα μαζὶ μὲ τὸν ἀντικαταστάτην τοῦ πυροβολητοῦ, ἀφοῦ αὐτή, δὲν νὰ διασκεδάσῃ τὴν λύπην τῆς ἀπουσίας τοῦ πρώτου, ἔφρόντισε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ προσωρινῶς μὲ δεύτερον.

Ἐννοεῖται, τὴν ἀντικαταστάτου δὲν τῆς ἦτο δύσκολος.

Οἱ ἐναπομείναντες εἰς τὰς Ἀθήνας ἀρρενες ἀνήκον εἰς δύο τάξεις:

Εἰς τὴν τάξιν ἡμῶν τῶν γερόντων καὶ τὴν τάξιν τῶν κουραμπιέδων. Εἰς ἡμᾶς, τοὺς ἀπομάχους τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ἔρωτος, βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προσέξῃ... εὐτυχῶς, καὶ ἐξέλεξε τὸν κουραμπιέ της, μὲ τὴν πεποιθήσιν δτὶ αὐτὸς δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ τῶν Ἀθηνῶν, φοβούμενος μῆπως λυώσῃ εἰς τὴν ὑγρασίαν τοῦ ὑπαίθρου.

Δὲν ἔλαβε λοιπὸν — ὡς προεῖπα — τὰ μέτρα της, ἀφοῦ δὲν ἔλαβε καὶ τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν τοῦ πρώτου. Καὶ συνελήφθη ἀπὸ τὸν ἐλθόντα πυροβολητὴν ἐπ' αὐτοφύρῳ.

Είνε περιττόν νὰ σᾶς πῶ δτι δ πυροδο-
λητής, ἀφοῦ ἐτίναξε... τὴν ζάχαρι τοῦ
κουραμπιέ, ἐτίναξε καὶ τὴν γούνα τῆς κα-
λῆς του.

Εἰς τὴν δευτέραν μάλιστα αὐτὴν ἔργα-
σίαν κατέγινε περισσότερον, ἀναλογιζόμε-
νος τὸ τελευταῖόν της γράμμα, ποῦ τοῦ-
γραφε δτι καὶ ἐκπνέουσα θὰ προσφέρῃ τὸ
ὄνομα Μῆτσος. Διότι Μῆτσος καλεῖται δ
πυροδολητής.

Μὴ νομίζετε δημως δτι ἐκείνη ἐψεύδετο
εἰς τὴν ἐπιστολὴν της. "Οχι, δὲν ἔλεγε
ψέμματα, διότι καὶ δ κουραμπιές ἐλέγετο
Μῆτσος.

Φαίνεται δτι αὐτὴν εἶχε διαφορετικὰ γοῦστα ἀπὸ τὴν χήρα τῆς
παροιμίας ποῦ προτιμοῦσε τοὺς Γεώργους. Αὐτῇ,
Μῆτσον εἶχε, Μῆτσο πῆρε, κι' ἄμα θὰ ματαχηρέψῃ,
πάλι Μῆτσο θὰ γυρέψῃ.

(1914)

IΩ ΔΕΛΗΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

N Y X T I O

ΚΑΘΕ νυχτιὰ στὸ θλιβερὸ παράθυρο
ποῦ τὸ φιλοῦντε τῶν ἀνθῶν τὰ χεῖλη,
ξαροίγω σε νὰ λάμπῃς, ἀγγελόμορφη,
σὰν τ' ἄρρωστο τῆς κάμαρας κατῆλι.

✻

Τότε ἡ χαρὰ τὴν πάραγη φτερούγα της
σὰν ἄγιο φῶς μέσο' στὴν ψυχή μου ἀπλώνει,
καὶ κελαΐδετ τ' ἀφάνταστο τραγοῦδι της
δ πόθος στὴν καρδιά μου, σὰν ἀηδόνι.

✻

Kai λέω κ' εἰσαι ἡ μοῖρα ἡ κυβερνήτρα μου,
ποῦ μ' ὀδηγεῖ στὴν σιράτα τῆς ζωῆς μου,
τ' ἀγρὸ κατῆλι χύνει φῶς στὴν κάμαρα
κ' ἐσὺ μέσα στὴν νύχτα τῆς ψυχῆς μου.

ΣΩΤ. ΣΚΙΠΗΣ